

UWAGI W RAMACH UZGODNIEN Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Informacja o projekcie:

Tytuł	Projekt ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego
Autor	Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu
Projekt z dnia	3 maja 2021

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	-----
Organizacja samorządowa	Związek Powiatów Polskich
Osoba do kontaktu	Bernadeta Skóbel
e-mail	biuro@zpp.pl
tel.	18 477 86 00

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Uwaga ogólna dotycząca trybu uzgadniania projektu	Związek Powiatów Polskich nie akceptuje przyjętego trybu opiniowania projektu ustawy oraz siedmiu rozporządzeń wykonawczych. Z uwagi na przyjęty tryb procedowania, brak możliwości dyskusji nad projektem, brak tekstu ustawy po konsultacjach publicznych (nie wiadomo co strona samorządowa opiniuje) oraz ogromne wątpliwości jakie budzi projekt - w tym momencie Związek Powiatów Polskich nie może wydać innej opinii niż negatywna.	W sposób nieuzasadniony został skrócony czas opiniowania projektu z 30 do 4 dni. Projekty otrzymaliśmy w wersji przekazanej do konsultacji publicznych a z informacji widniejącej na stronie RCL wynika, że do projektu wpłynęły uwagi od kilkudziesięciu podmiotów. Sam projekt ustawy – w wersji skierowanej do konsultacji – jest daleko niedopracowany, również pod względem legislacyjnym, a przedłożone projekty rozporządzeń (przykładowo rozporządzenie w sprawie kryteriów i trybu przyznawania dofinansowania z Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych) w sposób nieuprawniony modyfikują projektowane przepisy ustawy.		

			Danie Zespołowi ds. Edukacji, kultury i Sportu 1,5 dnia na zapoznanie się ze wszystkimi materiałami (kilkaset stron) i wydanie opinii o projekcie świadczy o pozorowaniu procesu uzgadniania opinii ze stroną samorządową.		
2.	Uwaga dotycząca Oceny Skutków Regulacji	<p>1. Prosimy o wskazanie źródeł rekompensaty utraconego przez JST dochodu 283 mln zł – skutki poniosą przede wszystkim gminy i powiaty. W projekcie nie przewidziano skutków finansowych w związku z niepodjęciem dodatkowego zatrudnienia przez artystów zawodowych w obawie przed utratą Dopłaty do składek.</p> <p>2. Wątpliwości budzi przyjęty model finansowania Dopłat do składek dla artystów zawodowych, wraz z źródłem finansowania. W OSR zupełnie pominięto skutki dla rodzin, obywateli oraz gospodarstw domowych. Twierdzenie zawarte w uzasadnieniu, że wprowadzenie opłat o których mowa w znowelizowanym art. 20 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych nie spowoduje wzrostu cen urzędzeń elektronicznych (nie poparta żadnymi danymi) oraz, że koszty te poniosą producenci i importerzy (sic!) świadczy o nierzetelnym przygotowaniu OSR. W dłuższej perspektywie koszty opłat na pewno zostaną przerzucone na klientów, o czym świadczą chociażby doświadczenia z wprowadzenia</p>	<p>1. Ustawa nie zmienia zakresu zadań realizowanych przez samorządy. W tym miejscu warto zauważyć, że w małych miejscowościach to głównie samorządy realizują i wspierają zadania w obszarze kultury oraz zatrudniają artystów zawodowych.</p> <p>2. Z jednej strony głównym źródłem finansowania Funduszu będzie opłata o której mowa w art. 20 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, która de facto będzie przerzucana na odbiorców końcowych a z drugiej o wsparcie będzie mogła się ubiegać osoba otrzymująca średnio 80% przeciętnego wynagrodzenia (w 2020 r. 5167,47). Minimalne wynagrodzenie w gospodarce otrzymuje ok. 1,5 mln obywateli, zatem w dużej mierze. Na emeryturach i rentach przebywa ponad 9 mln obywateli, Przeciętna emerytura wyniosła 2412,17. Powyższe oznacza, że koszty składek artystów zawodowych będą często finansowały osoby gorzej od nich sytuowane. Projekt zupełnie nie przystaje do realiów życia dużej grupy Polaków. Warto pracować nad modelem wsparcia artystów zawodowych ale nie może on w sposób nieuprawniony promować</p>		

		podatku bankowego (nie nagły ale stopniowy wzrost cen usług bankowych).	jednej grupy kosztem osób gorzej sytuowanych. Być może odnośnikiem powinno być minimalne wynagrodzenie a nie przeciętne wynagrodzenie w gospodarce.		
3.	Preambuła - Uwaga ogólna dotycząca celu ustawy	Skreślić	Analizując przepisy ustawy można wnioskować, że głównym celem jest zwiększenie przychodów ZUS i NFZ. Nie po raz pierwszy można zauważyć dodawanie preambuły do projektu ustawy po to żeby zamydląć główny cel jakim jest zwiększenie przychodów ze składek i wprowadzenie nowych obowiązków o charakterze fiskalnym. Jednym instrumentem wsparcia artystów jest wsparcie socjalne i stypendia ale jak wynika z art. 42 mają one jedynie charakter fakultatywny pod warunkiem, a pierwszeństwo mają Dopłaty do składek.		
4.	Art. 2 pkt 1	Przepis w dłuższej perspektywie może pogarszać sytuację artystów, zwłaszcza tych osób, które niedawno zaczęły karierę zawodową albo które np. z przyczyn rodzinnych czasowo wycofały się z działalności artystycznej.	Zgodnie z przyjętą definicją artysta zawodowy to osoba wykonująca zawód artystyczny z potwierdzonymi uprawnieniami. Aktualizacja uprawnień dokonywana jest co do zasady w oparciu o wysokość przychodu. Zatem może zdarzyć się tak, że danej osobie wygasną uprawnienia i przy okazji kolejnych zleceń może być postrzegana jako amator, a alternatywny sposób aktualizacji uprawnień poprzez potwierdzenie dorobku może zająć kilka miesięcy.		
5.	Art. 3 ust. 4	Przepis jest nieprecyzyjny.	W projekcie wskazano, że izbie przysługują środki prawne właściwe organom administracji państwowej.		

			Jest to zapis bardzo ogólny, zwłaszcza, że nie wiadomo o jakie środki prawne chodzi. Natomiast przepis nie rozwiązuje takich problemów jak przykładowo czy członkowie organów Izby są funkcjonariuszami publicznymi w rozumieniu art. 115 §13 KK.		
6.	Art. 4 pkt 2, art. 43, art. 58 pkt 12 lit. b	Bardziej efektywnym i tańszym rozwiązaniem byłoby przekazanie realizacji tego zadania do ZUS.	ZUS będzie miał większe możliwości weryfikacji uprawnień do dopłat.		
7.	Art. 7 ust. 1	Jeżeli ustawa ma służyć również artystom z mniejszych miejscowości proponujemy dodanie przedstawiciela reprezentującego samorządowe instytucje kultury.	Uzasadnienie jak w uwadze.		
8.	Art. 8 ust. 4	Wydaje się, że jednak wydanie aktu powołania (czynność materialno-techniczna) powinno mieć miejsce.			
9.	Art. 9 pkt 2	Wydaje się, że w przypadku przedstawicieli podmiotów wskazanych w art. 7 pkt 3 i 4 jest to zbędny wymóg, natomiast w przypadku pozostałych pytanie czy osoby te nie powinny wykonywać zawodu artystycznego.			
10.	Art. 22 ust. 4 w zw. z art. 23	Rozważenie wydłużenia częstotliwości badania kryterium reprezentatywności.	Z uwagi na uprawnienia organizacji reprezentatywnej związane z potwierdzaniem dorobku artystycznego wydaje się, że w interesie osób składających wniosek powinna być zapewniona większa stabilność, zwłaszcza, że całe postępowanie może trwać dłużej niż 3 miesiące.		
11.	28 ust. 1 pkt 2 oraz art. 29 ust. 2	Wniosek o rozważenie poszerzenia zapisu o absolwentów szkół artystycznych.			

12.	Art. 30 ust. 2 w zw. z i art. 32 ust. 1	Jak ma być liczony okres ostatnich 3 lat w art. 32 w przypadku zawieszenia uprawnień? Co w przypadku jeżeli minimalny przychód z działalności artysty zawodowego na skutek zmiany rozporządzenia ulegnie znaczącemu zwiększeniu a np. zawieszenie było na maksymalny okres 36 miesięcy.			
13.	Art. 31 ust. 2 w zw. z art. 35	Z ostrożności powinien być to termin wcześniejszy – do postępowań stosuje się przepisy KPA zatem postępowanie może trwać dłużej niż miesiąc.			
14.	Art. 32 w zw. z art. 36	1. Jak będzie liczony przychód jeżeli np. pół roku przed upływem 3-letniego okresu w rozporządzeniu znacząco zwiększy się wysokość minimalnego przychodu dla danego zawodu? 2. Jak będzie liczony minimalny przychód jeżeli dany artysta będzie wykonywał więcej niż jeden zawód. 3. Nie jest również jasne czy dana osoba będzie mogła łączyć przychód z działalności artystycznej wykonując różne zawody.	Przykładowo w projekcie rozporządzenia dla artysty grafika (który przecież może korzystać z technik komputerowych) poziom minimalnego przychodu został określony na 23 400 zł a grafika komputerowego na 70 200 zł, Ustawa nie rozstrzyga tego typu wątpliwości.		
15.	Art. 33	Czy dorobek artystyczny ma dotyczyć ostatnich 3 lat?	Z przepisu literalnie to nie wynika. Teoretycznie dana osoba mogłaby odwołać się do dorobku z okresu wcześniejszego.		
16.	Art. 35 w zw. z art. 23	Jaki charakter będzie miało postępowanie z art. 23 i czy od poświadczenia o odmowie potwierdzenia dorobku zawodowego będzie przysługiwało odwołanie do sądu administracyjnego?	Uwaga dotyczy realizacji prawa do sądu.		
17.	Art. 36	W wytycznych dla wydania rozporządzenia brakuje	Artyści mieszkający w mniejszych miejscowościach, w przypadku		

		uwzględnienia zróżnicowania płacowego w niektórych zawodach artystycznych, z uwagi na miejsce wykonywania zawodu.	niektórych zawodów, mają mniejsze możliwości zarobkowe niż ich koledzy w dużych ośrodkach miejskich. Zatem wbrew twierdzeniu zawartemu w OSR ustawa może nie poprawić sytuacji artystów żyjących w małych miejscowościach. Przeciwnie w przypadku niższych przychodów będą zmuszeni płacić każdorazowo za potwierdzenie dorobku artystycznego na potrzeby aktualizacji uprawnień.		
18.	Art. 39	Uwaga jak w pkt 2.			
19.	Art. 42	W puli ŚFW z góry powinna być przewidziana pula przynajmniej na cel, o którym mowa w art. 42 ust. 1 pkt 3.	Pula środków na wsparcie dla wyróżniających się artystów powinna być pulą gwarantowaną. Tymczasem w projekcie przewidziano, że środki na ten cel nie będą przeznaczane, jeżeli minister właściwy do spraw kultury udzieli dotacji na sfinansowanie Dopłat do składek.		
20.	Art. 44	Komentarz do przepisu – przepis w obecnym kształcie może zniechęcać do podejmowania dodatkowej aktywności zawodowej. Z przepisu wynika, że uzyskanie jakiegokolwiek innego tytułu ubezpieczenia (niezależnie od okresu tego ubezpieczenia) będzie skutkowało utratą prawa do Dopłaty. Powyższe może mieć wpływ na dochody jednostek samorządu terytorialnego – brak aktywności zawodowej przekłada się na mniejsze dochody z tytułu podatku PIT.	Pojawia się wątpliwość czy rzeczywiście taki był cel projektodawców? Ponadto jest niemal pewne, że będzie sporo spraw o zwrot nienależnie pobranego świadczenia. Pytanie czy nie powinny być jednak wprowadzone jakieś przepisy łagodzące. W OSR nie przeanalizowano skutków ewentualnej rezygnacji z aktywności zawodowej poza wykonywaniem zawodu artysty.		
21.	Art. 56 (w zakresie dodania w art. 21 ust. 1 pkt 39e	W projekcie ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego nie ma pojęcia zapomogi.	Niespójność przepisów – w art. 42 jest mowa o wsparciu socjalnym.		

	ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych)				
22.	Art. 57 (w zakresie art. 20 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)	Obok uwagi ogólnej przedstawionych w pkt 2 uwagi szczegółowe: Art. 20 ust. 4: zmniejszenie opłat do maksymalnej wysokości 2% z ewentualnym wprowadzeniem przepisów przejściowych zwiększających opłatę w kolejnych latach oraz wprowadzenie zasady, że opłata jest pobierana od ceny bez podatku VAT.	Obecnie z projektu wynika, że opłata (a w rzeczywistości podatek bo jednak trudno mówić o ekwiwalentności świadczeń) jest pobierana od ceny brutto czyli ceny z podatkiem VAT. Zatem mamy do czynienia z podatkiem od podatku. Obniżenie maksymalnej opłaty wynika z faktu, iż bazując na doświadczeniach w zw. z trwającą epidemią (w tym wprowadzenia szerzej pracy zdalnej, zdalnego nauczania, zachęcania obywateli do korzystania z usług cyfrowych) państwo powinno wspierać a nie ograniczać dostępność do urządzeń mobilnych. Tymczasem wprowadzenie opłaty może spowodować zwiększenie ceny końcowej urządzenia. Przykładowo w przypadku laptopa o wartości 5000 zł będzie to 200 zł, które z dużą dozą prawdopodobieństwa zostanie przerzucone na nabywców.		
23.	Art. 57 (w zakresie dodawanego art. 20i w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych)	Należy doprecyzować wytyczne dla wydawanego rozporządzenia.	Nie wiadomo w jakim zakresie np. cena urządzenia ma mieć wpływ na wysokość opłaty (czy ma wpływ na zmniejszenie czy zwiększenie procentowej stawki opłaty). Patrząc na przedstawiony projekt rozporządzenia można wnioskować, że nie ma żadnego bo dla typów urządzeń i nośników umożliwiających utrwalanie lub zwielokrotnianie utworów o		

			charakterze dźwiękowym i audiowizualnym oraz wysokości opłat projektodawcy przewidzieli maksymalną stawkę opłaty 4%.		
--	--	--	--	--	--